

KRONIKA

Oplata prenumeracyjna wynosi: a) w Warszawie rocznie rs. 7 k. 20 (złp. 48); b) kwartalnie rs. 1 kop. 80 (złp. 12) miesięcznie kop. 60 (złp. 4.) Za odnośnienie do domu dopłaca się k. 5 (gr. 10) miesięcz.

Na prowincyi w Królestwie z początkiem roku, rocznie rs. 12 (złp. 80); w Warszawie, rocznie rs. 3. (złp. 20), w Cieszanowie, ta sama oplata, co na prowincyi w Królestwie, z dodaniem rs. 4 rocznie lub 1 kwartalnie za koperty.

WIADOMOŚCI KRAJOWYCH I ZAGRANICZNYCH.

Jutro Sw. Salomei Panny.

Wschód słońca o g. 7 m. 25.—Zach. o g. 4. m. 4.

Biurow Redakcji przy ulicy Krakowskiej-Przedmieście Nr. 415, wprost kościoła XX. Karmelitów.

Dziś rano stopni zimna 2, wczoraj w poł. ciep. 4 Wysokość wody na Wiśle stóp 4 cali 2 (przyb.)

— Z Petersburga, d. 26 października, (7 listop.) —

Przez Dyplom CESARSKI z d. 8go września, NAJMIŁOSIWIJEJ mianowany został kawalerem orderu Św. Anny klasy 1-iej, z mieczami nad orderem, Inspektor Fabryk Broni, Jenerał-Lejtnant Andrzej Ignatiew.

Uchwałą Komitetu pp. Ministrów, NAJWYŻEJ zatwierdzoną d. 15go września, postanowiono: Od Żydów, kupców 1ej gildyi, którzy na zasadzie NAJWYŻEJ zatwierdzonego w d. 16m marca r. b. zdania Rady Państwa, będą zapisani do miast zewnątrz obrębu stałego ich osiedlenia, pobierać na świadectwa gildyjne nie 540 rs., jak postanowiono w art. 484 T. V Ust. o Podat., a zarówno jak od kupców miejscowych 1ej gildyi innych wyznań.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Wyjechali z Warszawy: Tajny Radea Senator Trębicki do Drezna, i Fligel-Adjutant JEHO CESARSKIEJ MOŚCI Pułkownik Gwardyi Książę Golicyn do Petersburga.

Dyrekcya Mennicy Warszawskiej. — Podaje do wiadomości pp. Jubilerów, Złotników, handlujących drogiemi kruszcami i w ogóle wszelkich osób w Warszawie lub na prowincyi zamieszkałych, trudniących się jakakolwiek czynnością około złota lub srebra, a wyszczególnionych w ogłoszonym pod d. 26 grud. (1 stycznia) 1853 r. Reskrypcie Kommiss. Rząd. Przychodów i Skarbu, że zapis do księgi Probierskiej w Probierni Głównej przy Dyrekcyi Mennicy Warszawskiej, rozpoczyna się z d. 19 listopada (1 grudnia) 1859 r. i trwać będzie do d. 20 grud. (4 stycznia) 1859 r. Zgłaszający się osobiście lub na piśmie do zapisu, winni okazać posiadane przez nich konsensa i wnieść przepisana opłatę, a to pod rygorem art. 42 NAJWYŻEJ zatwierdzonej Ustawy o Probierniach w Królestwie.

— Ze zaś na mocy Reskryptu Kom. Rz. Pr. i Skarbu z d. 26 czerwca (8 lipca) 1857 r. N. 74,750, osobom na prowincyi zamieszkałym dozwolonom jest wnieść opłatę wpisaną do miejscowej kassy Gubern. lub Powiatowej (jeżeli

im to będzie dogodniej) w takim więc razie powinni przy zachowaniu powyższych formalności, w miejsce opłaty, nadać Probierni przed upływem roku bieżącego, kwit kasy miejscowej z wniesionej za wpis opłaty.

Aby zaś nikt niewiadomością nie tłumaczył się, Dyrekcya Mennicy uwiadamia, iż do zapisu takowego obowiązani są:

a) Stosownie do art. 6 Ustawy: 1° Fabrykanci wyrobów jubilerskich i złotniczych. 2° Fabrykanci złota i srebra ciągniętego, walcowanego i malarskiego. 3° Fabrykanci kopert, instrumentów, ozdób, guzików i wszelkiego rodzaju przedmiotów, do których złoto lub srebro jest używanem. 4° Fabrykanci wyrobów galwanizowanych, platerowanych, pozłacanych, posrebrzanych, niemniej szychu i innych tego rodzaju wyrobów.

b) Stosownie do art. 19 Ustawy: 5° Oczyszczający złoto i srebro lub tak zwani szajdarze.

c) Stosownie do art. 39 Ustawy: 6° Wszyscy handlujący złotem i srebrem, tudzież wyrobami z tych metali jako to: Utrzymujący handel galanteryjne, jubilerskie i złotnicze, handlujący wyrobami ze złota i srebra ciągniętego malarskiego, platerowanemi, z szychu, zegarmistrze, optycy, handlujący guzikami, wreszcie handlujący złotem i srebrem użytem jakich bądź kształtów.

W myśl zaś tego samego artykułu ustępu litera b) »Osoby należące do klass handlujących, a trudniące się sprzedażą złotych lub srebrnych sztabek i przedmiotów w różnych innych przepisami dozwolonych kształtach, obowiązane są zachowywać przepisy dotyczące stemplowania drogiech kruszców, niemniej zapisywać się we właściwej księdze Probierskiej tak jak złotnicy i fabrykanci, chociażby razem prowadzili handel innemi towarami.«

w Warszawie, d. 26 paźdz. (7 listopada) 1859 r.

Dyrektor A. Hann.

— Kaplica N. Panny przy kościele Metropolitalnym Św. Jana, na nowo kosztem Arcybiskupa Literackiego odnowioną prawie zupełnie została. Ściany powleczono kolorem jasnym, który pod powłoką lakierną bardzo dobrze naśladuje sztuk lillawy. Odświeżono gustownie boczne ławki,

antepedium i oczyszczono pozłoty ołtarz. Obecnie wykończona restauracya przez budowę nowego organu, która poruczoną została p. Mielczarskiemu, znanemu z zdolności orgarmistrzowi. Między innymi tego rodzaju pracami, wykonał on ogromne organy w kościele KK. Bernadynów, powszechnie z głosu przez znawców chwalone.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

ANGLIA.

Dzienniki angielskie piszą przeciw powrotowi Wielkiego księcia Toskanii. Minister spraw zagranicznych gabinetu angielskiego, nigdy nie połączy się z Francją dla osiągnięcia tego celu. Straciłby odrazu wszystkich swoich stronników w izbie niższej. Lecz ta sprzeczność między dwoma gabinetami przy zasadzie nieinterwencyi, ograniczy się na ich moralnym wpływie na Włochów w odmiennym kierunku, a Włosi sami stanowiąc będą w tej sprawie.

Doktor Smelhurst ów morderca drugiej żony, o którym tak wiele pisano, skazany na śmierć wyrokiem sądu przysięgłych, otrzymał po długiej zwłoce zupełne ulaskawienie królewskie.

Na wschodzie kwestya kanału Suezkiego, weszła na nową drogę, która ją może doprowadzić do celu. Poseł Thouvenel otrzymał instrukcyje w tym względzie. Posłowie innych mocarstw, prócz Anglii, także obstają za wykonaniem tego przedsięwzięcia. (Schle. Zig.)

AUSTRYA.

Piszą z Wiednia do dziennika *Independance Belge*. Niepodobna przypuścić, żeby Austria zezwoliła na wszystkie punkta listu Napoleona, który ma służyć za podstawę umowom. Jakże można wierzyć żeby Mantuę i Peschierę zrobiono

JEDYNACZEK.

(Dalszy ciąg).

Koni nie będziesz kupował, śledzi ani minogów także, ale zobaczysz znajomych, napijesz się wina, możesz pociągnąć w djabelka, lub pomuzgać się do jakiego djabelka przybyłego z Warszawy...Co studencie, smaczne rzeczy?

— Mam mundur na sobie, nie będą mógł korzystać*....

— Moja garderoba na twoje usługi. Dostaniesz buty ze sztylpami, czapkę strzelecką i burkę z karmazynową podszewką. Jesteś zadowolony? Ucieszyłem się myśląc o takim stroju i rzekłem jak Tukaj w balladzie: „Niech tak będzie!”

— A teraz przegrywka do jutra. Jan!.. kolacya i dwie butelki wina.

— Na kolacyę zgoda; na wino, veto!

— Przepadło veto z sejmikami; kto nie umie pić, nie umie się bić, a kto bić się nie umie, można go obrazić bezkarnie, mawiał s. p. mój ojciec. Napijesz się studencie, napijesz, a w moim domu ani prefekt, ani kuzynka nie ci nie zrobią.

— Umiesz śpiewać?

— Nie mam głosu.

— Przecież ja koncertu dawać nie chcę, możesz akompaniować fałszywie nawet, byleby głośno a ochoczo, tylko pytam się czy umiesz piosneczki!

— Nie umiem.

— Toś student!.. słuchaj i ucz się!

Zaczął potem śpiewać rozmaite kawałki humorystyczno-romansowe, wydoiliśmy powoli oby-

dwie buteleczki, a podobno i jakąś połówkę do poduszki i o 11ej spalimy jak zabici.

Przebudziłem się o godzinie 6 rano, i zastałem już cały garnitur ubrania cywilnego, a mundur mój został schowany na wszelki przypadek, ażebym się nie rozmyślił.

Wyjechaliśmy z domu po kawie, i bigosie, konno, a za nami służący, także wierzchem, który przy tej okoliczności dostał od Władka dla pokazania się, stary kapelus i krochmalny półkoszulek.

Gdyśmy wjechali do miasta, zapełnione już było obywatelami i kupcami, wśród których kręcili się dziady, kokietki, faktorzy, muzykanci, piernikarze, żydzi z książkami i t. d. Co krok widać było napis: Traktyernia, Restauracya, Skład ubiorów męzkich z Warszawy, Futra, Narzędzia Optyczne, lub wychylona przez okno wyróżzowana głowa kobiety, służyły za szyld. Wszędzie słyhać było odgłos muzyki, a do ogólnego chóru melodyi nie mało przyczyniała się orkiestra Siwka Chwata, dyrektora towarzystwa muzycznego z Radomia, słynnego na dwie gubernije i grywającego zawsze w teatrze.

Dzień zbiegł nam szybko. Wieczorem byliśmy na *Tulaczu*, potem za kulisami, potem do stancyki Władka przyszło kilku młodych i popijając śpiewaliśmy do rana z akompaniamentem nawet damskich głosów.

Dla mnie było to pierwsze pole, ale obfite w plony. Wino i wdzięki, podwójnie zawróciły mi w głowie, szalałem szczerze i nazajutrz obudziłem się bład, słaby, ale ochoczo przypominający sobie wrażenia wczorajsze.

Władek w karty nie grał i nie kupował; więc koło południa wyruszyliśmy do domu próbując wybić *klin klinem*, to jest na ból głowy od węgryzna, lecząc się węgierskiem, *ale wytrawnem*.

Na trzeci dzień wróciłem do domu, przebrany znowu w mundur, który pierwszy raz dopiero

nie podobał mi się jak najzupełniej. Kuzynka zaczęła lamentować żem zmierzniał, dąsała się na pana Władysława obiecując przy pierwszej sposobności zrobić mu wymówkę za jego nietaktowne postępowanie; gniew jednak nie trwał długo, a cały dom otrzymał rozkaz, aby nie wspominać przed ojcem o mojej trzydniowej nieobecności.

Ojciec powrócił po upływie tygodnia, ale nie bronił mi wyjazdu raz na tydzień do Władka, jako do kolegi szkolnego, a Władek zawsze był gościnnym i chciał mnie przekonać, że młody dziedzic to nie student; może pić co dzień. Późno wracałem do domu, ojciec spał już, nie mógł więc dostrzedz moich rnmieńców nie naturalnych, kuzyneczka tylko groziła mi zawsze paluszkami, który ja całowałem na zgodę, przyobcując poprawę.

Wakacje skończyły się prędko. Po powrocie do gimnazjum, książka nudziła mnie niemiłosiernie, bo inne myśli wirowały już po mojej głowie, ale wiedziałem że siedem klass skończyć muszę, i rad nie rad, wybiłem sobie z pamięci, chociaż nie zupełnie, zabawy wiejskie.

W kilka miesięcy potem, umarł doktor, człowiek bardzo zacny i prawy. Pod wpływem silnego wrażenia, napisałem jego nekrolog i posłałem go do jednej z poważniejszych gazet Warszawskich. Nekrolog ten wydrukowano w przeciągu dni sześciu, a pod nim mój podpis: całe imię i nazwisko! Kobiety unosiły się nad świeżością stylu i doбором wyrażań, professor języka polskiego dał mi *celujący* na kwartał, a ja o mało nie oszalałem z radości. Idąc spać, położyłem gazetę pod poduszkę, a ile razy obudziłem się w nocy, zapalałem świecę, przypatrywałem się literom i nie dowierzając jeszcze czy to sen czy jawa, szczypałem się w rękę, aby ocknąć się gdyby to snem być miało.

Po każdej próbie takiej, wołałem w uniesieniu:

fortecami związkowemi? Gdyby zależały od władzy centralnej rezydującej w Rzymie, mógłby zdarzyć się wypadek że Austria musiałaby przeciw tym fortecom wznosić nowe.

Gazeta Modenńska ogłosiła pismo księcia Modenkiego, znalezione w jego papierach, w którym wiąże ten proponował utworzenie związku austriacko-włoskiego. (Patrie.)

F R A N C Y A .

Tulon, 7 listopada. Przygotowania do wyprawy przeciw Chinom zawieszono na chwilę, znowu posuwają się z pośpiechem i już są ostatecznie oznaczone. Pułki 101 i 102 piechoty liniowej, otrzymały rozkaz, żeby były gotowe do żeglugi. Ponieważ to są pułki nowo utworzone, przeto można było wcielić do nich oficerów i żołnierzy, którzy chcieli należeć do wyprawy. Ci ochotnicy będą mogli po ukończeniu wojny powrócić do swoich pułków, a te dwa pułki nadliczbowe utworzone podczas wojny we Włoszech, po tem zwinięte zostaną.

Anglicy dostarczą 6000 żołnierzy europejskich, 6000 żołnierzy indyjskich, Francuzi pułki 101 i 102, cztery baterie artylleryi, 2 kompanie inżynierów, 1 lekka pociągowa, oddział 500 marynarzy, co wszystko czyni 8400 ludzi. Cały więc korpus mieć będzie 20,000 ludzi. Oprócz statków do przewozu wojska, posyłają żaglowy okręt Düperre, żeby służył za magazyn i szpital pływający. Oficerowie i żołnierze otrzymują znaczne powiększenie żołdu, 12 fr. dla wyższych, 9 fr. dla niższych stopni oficerów, a dla pod-oficerów po 4 fr. 50 cent. dziennie. Dla żołnierzy tyle ile biorą w Paryżu, i jeszcze 10 centymów. Oprócz tego gratyfikacją przed wyprawą, trzeciej części żołdu wyrównyującą.

W Ł O C H Y .

„Skoro prawda poznana zostanie — powiada *Indépendance*, kończąc długi artykuł o organizacji Włoch środkowych—rządy Europy przekonają się, że Włochy nie mogą być uorganizowane inaczej, jak tylko na podstawach życzeń objawionych przez ludność.

Kongres którego zebrania się oczekujemy, będzie jednym z najuroczystszych faktów naszej historii, gdyż po raz pierwszy Europa obradować będzie nad losami ludów włoskich, a Sardynia i rząd Króla wystąpią na tym aeropagu, jako przedstawiciele słuszości i praw Włoch.

Rada miejska miasta Rimini, złożyła następującą reklamację: „Czytając N. 24 dziennika *Cattolica*, doświadczyliśmy uczucia oburzenia, wywołanego artykułem odnoszącym się do naszych prowincyi, a mianowicie zaś do miasta Rimini. W artykule tym znajduje się tyle niedorzecznych potwarzy, że sumienie nasze nam nakazuje, nam

reprezentantom municypalności, zaprzeczyć im jak najspieszniej.

Naprzód nie jest prawdą, jakoby wojska nasze chciały kwaterować w miejscach jedynie chwale Bożej poświęconych. Lecz konieczność wymagała, a żeby municypalność, rozporządziwszy wszystkimi miejscami publicznymi i prywatnymi dla ulokowania wojska, pomimo swojej woli zajęła w tym celu i kościoły. Odniosłszy się też do biskupa, otrzymała od niego pozwolenie zajęcia trzech kościołów. jak to tysiąc razy miało miejsce w czasie przechodu i kwaterunku wojsk papieżskich i austriackich, i jak to dziś ma miejsce w rozmaitych miastach państwa kościelnego, mianowicie zaś w Pezaro.

Dalej wypada powiedzieć, że oskarżenia o świętokradztwa i profanacye wymierzone przeciwko naszym wojskom na niczem nie są uzasadnione. Wszyscy nie dający się zaślepić duchem stronnictwa, przekonają się łatwo jeżeli zechcą, że w kościołach zajętych. jak to wyżej powiedzieliśmy, usunięto naprzód święte ozdoby i wszystko co może być użytym do świętych obrzędów, i że przeniesiono Najświętsze Sakramenta z ceremonią i czcią zwyczajną.

Władza municypalna i szanowni proboszcze nie zaniedbali niczego, coby należało zrobić w tym względzie, gdyż działając inaczej, nie odpowiedzieliby przyjętym na siebie obowiązkom.

Powiemy nakoniec, że podczas pobytu wojsk, porządek i spokojność publiczna ani na chwilę naruszone nie zostały, że święte obrzędy i publiczne przechadzki nigdy przerwaniem nie były tak wewnątrz jak i na przedmieściach, że w nocej nawet porze, osoby wszystkich stanów płci obojczy, mogą bezpiecznie chodzić po wszystkich dzielnicach miasta z zupełnym bezpieczeństwem, gdyż dotąd nikt najmniejszej ze strony wojska nie doświadczył przykrości.

Dzienniki angielskie, które najsilniej występowały przeciwko wyprawie hiszpańskiej, obecnie zwinęły chorągiewkę i na inną nutę śpiewać zaczynają. *Times* pomiędzy innymi w najpocieszniejszy do tego zabiera się sposób: „Jedyną niedogodnością, powiada, jaka dla nas wyniknie z tej wyprawy, będzie przerwa w dostawie wołów do Gibraltaru. Nawet we Francyi, można wytłumaczyć zły humor Anglika, który widzi się zagrożonym brakiem roastbeefu. Szczęściem że Tangier nie jest jedynym portem, w którym dostać można wołów.“ W rzecz samej pojmujemy wszyscy całe niezadowolenie Anglika, pozbawionego roast-beefu i współbolewamy nad jego nie- szczęściem. Lecz czyż ta ważna nader okoliczność, ma wpłynąć na powstrzymanie Hiszpanii od pomśzczenia swego honoru?

Ze kwestya roast-beefu ma dla Anglików cha-

rakter polityczny. nie przeciw temu mówić nie możemy: niepodobna jednak ażeby przybrała w sprawach europejskich zbyt wielkie rozmiary. Szczęściem wszystko dziś załatwionem zostało; przekonano się że woły potrzebne dla Gibraltaru mogą być i w innych jeszcze portach oprócz Tangieru zakupowane i dla tego prassa angielska cofnęła swoje veto. Hiszpania może dokonać wyprawy. *Times* oświadcza że się na nią już więcej złem okiem nie zapatruje, ale kosztować ona będzie bardzo wiele i kilka nieurodzajnych akrów ziemi otaczających Ceutę, zapłacone drożej zostaną, jak podobny kawał ziemi najlepszej wewnątrz Londynu. Zdaje nam się wszakże że *Timesowi* nie tak dalece obojętną jest ta sprawa chociaż stara się krew zimną zachować.

Okólnik francuzkiego ministra spraw zagranicznych, jest powodem licznych uwag dziennikarskich. Każdy dziennik tłómaczy je sobie, stownie do swoich widoków i życzeń.

Wyrażenie zawarte w traktacie zurichskim, powtórzone jest w okólniku ministra, że prawa książąt są zastrzeżone, a o ich przywróceniu i organizacyi związku włoskiego, wyrzeknie kongres złożony z mocarstw które podpisały ogólny akt traktatu wiedeńskiego, z 1815 r. do których przyłączy się Rzym, Neapol i Sardynia.

Będzie to więc kongres z ośmiu a może i jedenastu mocarstw złożony, jeżeli jak się zdaje, Hiszpania, Portugalia i Szwecya, także zawezwane zostaną. Wszystkich uderza różnica między programatem kongresu wyłożonym przez hrabiego Walewskiego, a tym jaki lord Russel, a po nim sir Cornval Lewis rozwinęli. Sądzą że trudno będzie skłonić gabinet londyński, do przyjęcia zasad kongressu takich, jakie są wyrażone w okólniku hr. Walewskiego i zachodzi związek między tym okólnikiem i odmówieniem księcia Carignan. Zdawało się że naczelnicy zgromadzeń państw włoskich, zasięgnęli przed wyborem księcia, zdania króla sardyńskiego i Napoleona. Cóż potem zaszło i zmieniło postać rzeczy?

Mówią o depeszach odebranych z Rzymu, o protestacyi Austrii, która uważałaby regencyę księcia Carignan, za powód do wznowienia wojny. Cokolwiek bądź, okazuje się, że gabinety francuzki i sardyński, chcą przy poddaniu kwestyi Włoch środkowych pod decyzją kongresu, unikać wszelkiego nowego zawikłania. Nic więc nie pozostaje Włochom, jak wytrwać w jedności i mocy, która im zjednała sympatyę Europy. Kongres wkrótce się otworzy, a jego postanowienia, rozwiążą ostatecznie tę sprawę.

Dziennik *Patrie* sądzi, że okólnik ministra spraw zagranicznych, dobrze będzie przyjęty przez Włochów i tak mówi:

gdzie tylko pisma polskie wychodzą, wiedzieć będą że ja piszę... Ojciec cieszył się także, dał mi 100 złotych za to, i wbił mi w dumę, że z czasem mogę zostać sławnym literatem. Duma opanowała mnie, ale miałem za nią odpokutować krwawo.

Od dnia tego, marzyłem że jestem gienjuszem, że za chwilę srebrzyste wystrzelą z mych boków skrzydła, na których wzniosę się jak orzeł nad orły i słońca, myślą rozbiję wieki i stanę na wieków szczycie, spojrzę w ich gruzy, wskrzeszę co warto życia, stworzę co uznam godnym stworzenia.

O! nie tak przystępuje do ołtarza ten, któremu dano być prawdziwym kapłanem; duch jego na skrzydłach pokory wznosi się do Najwyższego Ideału, a miłość kładzie w usta jego słowa prorocze.

II.

Każdy prawie poeta ma swój ideał, który opiewa więc i mnie zachciało się szukać ideału. Miasto nasze obfitowało w piękności, bywałem często w towarzystwach, ale żadna kobieta nie wywarła jeszcze na mnie silnego wrażenia.

Raz, gdym wyszedł za miasto na przechadzkę, ujrzałem dwie damy powracające z cmentarza. Jedna z nich mogła mieć około lat 30-tu, była brunetą i posiadała dosyć pretensyi do wdzięku; druga blondynka, najwyżej ośmastoletnia, z białą lekkim rumieńcem ozdobioną twarzą, dużemi szafrowymi oczami, uśmiechem pełnym słodyczy, lekkością i gracyą w każdym poruszeniu, silne na mnie zrobiła wrażenie.

Brunetę znałem, blondynki nie widziałem jeszcze nigdy, szedłem więc krok w krok za niemi, a gdy weszły do jednego z domów na małym przedmieściu, otoczonego drzewami i zabudowaniami gospodarskimi, wyglądającego na mały folwarczek wiejski, dowiedziałem się od stróża,

że blondynka jest to panna Anna Wojska, córka wdowy po Naczelniku Powiatu, właścicielki tego ustronia; że przed kilku dniami dopiero powróciła z Warszawy, gdzie była na pensyi u pani Konradi i że jest słodkiem jak anioł stworzeniem.

Wieczorem tegoż dnia. chodziłem już pod oknami pani Wojskiej i widziałem z ulicy gdy wniesiono świecę do pokoju, jak Anna rysowała przy stoliku jakiś desenie, nucąc przy robocie; jak potem siadła przy fortepianie, przerzucała nuty, a nie mogąc widać znaleźć na ten raz nic, coby harmonizowało z jej usposobieniem, zagrała dumkę i wyspiewała ją smętnym, ale pełnym dźwięku głosem.

Gdym patrzył na nią w zachwyceniu, jakaś kobieta, zapewne służąca, zbliżyła się do okna i zapuściła roletę. Straciłem Annę z przed oczu i cały świat mi posmutniał, a przed chwilą zdawał mi się tak jasny, jak gwiazdka co świeciła nad moją głową.

„Ona jest moim ideałem! zawołałem w uniesieniu; czuję że kocham ją, że nic mnie nie wstrzyma od zrobienia jej tego wyznania. Ale jakim sposobem powiedzieć jej o tem? Na ulicy zaczepić nie wypada, list matka przejąć może, jestem studentem, nazywają mnie dzieckiem, a ją panną dorosłą, żaden romans nie wskazuje na to sposobu?

Przeszedłem kilkadziesiąt kroków w zamysleniu, zmierzające ku domowi, gdy wtm usłyszałem wołanie:

— Jak się masz Adolfe?

— Jak się masz Walery! odpowiedziałem witać mego przyjaciela, który przed miesiącem skończył szkołę. — W samą porę cię spotykam; musisz być moim doradcą; zakochałem się szalenie, nie wiem jakim sposobem dać to poznać pannie, ale pójdz ze mną, na rogu ulicy jest cukiernia i osobny pokoik dla uczniów, gdzie nie

puszczą nikogo obcego, tam bezpiecznie pogawędzimy ze sobą.

Weszliśmy do owego brudnego, tajemniczego, studenckiego pokoju i kazałem podać butelkę wina. Wypiliśmy po jednym kieliszku, gdy drzwi uchyliły się powoli i weszła dobrze znajoma nam żydówka Linda, która w czasie pauzy sprzedawała studentom ciastka, od lat już 12-stu, oraz zajmowała się kupowaniem starzyzny.

— Jak się masz stara, co tu porabiasz?—zawołałem.

„Ny, dowiedziałam się od kupczyka, że wielmożne państwo, pańskie dzieci siedzą tutaj, i przyszedłem prosić żeby państwo odemnie kupili ciastek albo karmelków, bo wzięłam na jutro cały przetak świeżutkich“.

— Po cóż mamy brać od ciebie kiedy jesteśmy w cukierni?

„Wszak ja ztąd wszystko biorę, i po jednej cenie sprzedaję, a mnie odstępują 6 groszy na złotym; dobrze że państwo dadzą co zarobić biednej żydówce“ i podniosła bibułę przykrywającą ciastka na przetaku.

Dla pozbycia się jej wzięłam kilka cukierków nowej fabrykacyi.—Spróbowałem i rzekłem:—nie dobre, czuć w nich mąkę ale nie cukier!

„Aj! waj!... co to za pański gust!... to samo powiedziała panna Anna Wojska, co wróciła z Warszawy, bo ja tam kupowałam starzyznę i namówiłam ją na cukierki.

— Więc znasz ją?—zawołałem.

„Co nie mam znać? przezemnie cały dom by tam wyniósł“.

— Słuchaj!—rzekłem,—to nędzny zarobek na ciastkach, możesz mieć ładnego szczupaka na szabas i jeszcze okroi ci się kilka złotych, jeżeli podejmiesz się jednej rzeczy.

Oczy żydówki zaświeciły się jak u kota. „Ny! co to takiego?“ spyta skwapliwie.

— Odniesiesz list pannie Annie?

PRACA.

II.

„Francya dokonywa dyplomacyą, co zaczęła o-
rężem i nie przestaje dążyć do zupełnej niepo-
dległości półwyspu. Zasada nieinterwencji za-
prowadzona w przedugodnej umowie w Villafran-
ca, przynosi owoce. Włochy są i pozostaną pana-
mi swoich losów. Ani jeden obcy żołnierz nie
wejdzie do księstw. Trzy fortece które były
forpocztą austriacką we Włoszech, są nazawsze
opuszczone przez cesarza Franciszka Józefa. Przy-
wrócenie Toskanii, jedyne o którego imieniu
wspominał hr. Walewski, stawione jest jako *desi-
deratum* polityki francuskiej. Zasługuje także na
uwagę, że pełnomocnicy w Zurych uznali nieu-
chronną potrzebę kongressu, nie przywłaszczając
sobie żadnego prawa, któremby Europa sprze-
ciwiać się mogła.

Niech więc kongress dokończy co konferen-
cyje w Zurych tak dobrze rozpoczęły.

Gazety angielski uważały wybór księcia Ca-
rignan jako nowy krok na drodze faktów doko-
nanych, które Włosi chcą stawić przeciw posta-
nowieniom kongressu. Sądzą nawet że to jest
odpowiedź na list cesarza Napoleona nie dawno
ogłoszony. (Nord.)

OSTATNIE WIADOMOŚCI.

Marsylia 19 listopada. Wiadomości z Konstan-
tynopola z 2-go listopada donoszą że musi na-
stąpić nowa zmiana ministrów, bo między Mehe-
metem Kiprisli paszą a Fuad paszą i Riza pa-
szą ciągle jest niezgoda. W. Wezyr uzyskał da-
rowanie życia dwóm naczelnikom spisku, których
ci dwaj ministrowie na śmierć skazali.

Ciągle myślą o ratowaniu skarbu. Podatki z
1860 r. na przód wybrano i wydano; wojsko jest
nie płatne i żyje z rabunku i tułactwa po kraju.
Fuad i Riza ciągle sprzeciwiają się wszelkim re-
formom.

Interesa handlowe w Marsylii bardzo się oży-
wiły. Wiele okrętów kupieckich wyruszyć ma do
odległych stron świata. (Nord.)

Turyń 13 listopada. Wieści o zmianie ministe-
ryum w skutku wyboru księcia Carrignan na re-
genta Włoch środkowych nie sprawdziły się. By-
ła wielka rada ministrów na którą wezwano kil-
ku znakomych mężów stanu.

Berlin 13 listopada. Sejm niemiecki odbył po-
siedzenie, na którym zajmował się kwestyą Her-
senkaselską, i odesłał rzecz całą pod rozbiór
komisji, Księstwa saskie, Oldenburg i cztery
miasta wolne oświadczyły się razem z Prussami
za przywróceniem ustawy z d. 1832. Kilka państw
mniejszych przyłączyło się do przeciwnego zda-
nia Austrii, i są za utrzymaniem teraźniejszej
ustawy, wielu nie dało jeszcze zdania swojego.
(Indep. Belg.)

„Od kogo?”
— Odemnie!

Linda spojrziała się znacząco na Walerego.
— Nie obawiaj się, to mój przyjaciel.

„Kiedy tak-to dobrze, bo tamten paniczek by-
wa u pani Wojskiej, co prawda, bałam się żeby
nie powiedział.”

— A przyniesiesz odpis?
„Poproszę pannę.”

— Ale trzeba zrecznie, żeby matka nie wie-
działa.

„Od czego rozum?”

— Posłałem żydówkę po papier listowy i ko-
pirtę, a potem napisałem zaraz w cukierni list
pełen ognia, którego nie umiałbym powtórzyć i
otrzymałem od niej przyrzeczenie, że nazajutrz,
o godzinie 12-tej, gdy będę wychodził ze szkół,
dostanę odpowiedź, Walery zaś dał mi słowo że
zachowa tajemnicę — i pożyczyl odemnie pięć
rubli.

O godzinie dziesiątej wróciłem do domu.

— Gdzieś był tak długo? — zapytała mnie cio-
tka.

— Gdzie? powtórzyłem — w Niebie, w Raju,
i widziałem ideał. — Nie zrozumie mnie ciotka, nie
pojmie, bo ja sam nie wiem co się dzieje ze
mną, ale niechaj ciotka pójdzie ze mną do ba-
wiałnego pokoju, to ciotce powiem tajemnicę.

Wyraz tajemnica, otworzył śpiące oczy mojej
ciotki. — Pójdźmy! pójdźmy! zawołała biegnąc
skwapliwie, a potem przymknawszy drzwi i słu-
chając czy wuj śpi na dobre, rzekła: — Mój mąż
baba, on sekretu utrzymać nie umie, ale możesz
mówić teraz.

— Niechaj mi ciotka postawi kabałę — zawo-
łałem: bo ciotka moja z nudów wróżyła sny cał-
temu domowi i stawiała kabałę dla siebie, płac-
ząc i pijąc czekoladę.

— To postawię ci potem, ale pierwej powiedz
co takiego?

Z tego cośmy w poprzedzającym paragrafie
napisali, okazuje się, w obecnym i przyszłym
stanie społecznym stosunków naszych, potrzeba
ukształcenia umysłowego i moralnego, tak za-
stosowanego do stanu robotnika, żeby pracował
chętnie i uznawał korzyści pracy swojej. Trzeba
także pewnego stopnia dobrego bytu, żeby fizy-
czne rozwinięcie sił, czyniło tę pracę większą, a
tem samem zyskowniejszą. Smutne jest poło-
żenie społeczności tam, gdzie dopiero głód i o-
statnia nędza napędza do pracy: taki obraz przed-
stawia nam proletaryat angielski i irlandzki.
W kraju rolniczym i nie przeludnionym, do ta-
kiego stanu nie przyjdzie. Usiłowania nasze do
tego zwrócić powinniśmy, żeby właścianie i ro-
botnicy nasi, doszli do tego bytu, jaki w Niem-
czech, a głównie w Saksonii zajmuje i pociesza
każdego przyjaciela ludzkości. Tam zamiłowanie
pracy łączy się z łagodnością obyczajów i mor-
alno-religijnym ukształceniem, a to nawzajem
do pilnej nie przymusowej pracy podnieca.

Pracę w społeczeństwie dzielimy na dwa ro-
dzaje, produkcyjny i nie produkcyjny; uważamy
to rozróżnienie, pod względem publicznej, nie
zaś indywidualnej korzyści, bo każda praca przy-
nosi korzyść pracującemu, chociaż nie zawsze ko-
rzystna jest ogółowi.

Do pierwszego rzędu należy praca rolnicza i
rękodzielna: jedna bowiem wydobywa z ziemi
nowe plody, druga przerabiając je, wyższą im
wartość nadaje. Do niej policzyć trzeba pracę
tych, którzy produkta zbywające w jednym miej-
scu przewożą tam, gdzie ich potrzeba; bez tego
wszelkie prace rolnicze i rękodzielne, ograni-
czone na miejscowej konsumpcji, zrzędziłyby
nie tylko stagnacyą, ale nawet upadek rolni-
ctwa i rękodzielnictwa. Trzecią z kolei jest praca
handlowa. W niej już napotykną zatrudnienie,
które, zamiast korzyści, szkodliwe jest społeczno-
ści i do pracy nieprodukcyjnej należy. Takim
jest w pewnym względzie przekupniarstwo i fak-
torstwo. Jeżeli ten rodzaj zatrudnienia prze-
wyższy potrzebę kraju, wtedy zamiast do dopoma-
gania do rozwoju handlu, a tem samem do ro-
zwoju rolnictwa i rękodziel, staje się jego szkodą.
Wysysa bowiem z niego część zysków, a samo
nic mu za to nie przynosi i o tyle istnieje a nawet
bogaci się, o ile innego zuboży. Lecz najczęściej
tem szkodliwym, że odwołując od samodzielnego dzia-
łania rolnika i fabrykanta, któremu nietylko ma u-
łatwiać odbyt jego produktów, zrzęda obniżenie
cen, na własną korzyść. A jednakże te korzyści
nie zapewniają dobrego bytu i ledwo do utrzy-

— Nie mogę! pierwej kabałę.

— A! to mi wbil klin w głowę!... zczekaj...
gdzież mam karty?... a! w sztyfonierce... zaraz...
Zebrałem na trzy kupki.

— To ty! rzekła ciotka, wskazując na waleta
karowego, as czerwieny — list romansowy, dy-
ska karo — pieniądze, trefl — zmartwienie, przy-
tobie jakaś blondyna — dama kierowa.

— Kocha mnie?

— Kocha... odpowiedziała ciotka wachajaco.

— Kocha mnie, Anna! o! moja ciotko, ciot-
czko, ciotuniu, ciotuniuniu! ja nie chcę nic wię-
cej, i pocałowałem ciotkę w twarz złapawszy ją
za szyję, że aż się zakastało biedne kobiecisko
i zawołała: — uduszisz mnie!

— To nic nie szkodzi! ona mnie kocha!

— Co ty mówisz? oszalałeś?...

— Tak! jestem szalony ze zbytku szczęścia,
dzisiaj ucałowałbym starą suzatkę ciotki, tańczył-
bym z kotem mazura.

— Kto jest ta Anna?

— Ciotka nie wie?!...!

— Nic nie wiem!

— Piękność! ideał!

— Ależ przecie..

— Ja jej nie opiszę... oczy jak haber polny,
ah! co ja mówię haber, jak lazur, błękit, turkus,
jak niebo w wyobraźni marzyciela, na którym
szuka się tylko jednego przezroczonego punktu,
przez który możnaby ujrzeć Boga!... Włosy jak
len... Znowu szaleństwo! jak jedwab, jak puch
wspierający się na ciężkim powietrzu naszego
prozaicznego świata i otaczający czoło pełne ra-
jowości i pogody. — Brew sobolowa mię-
ksza od puchów unosi się półkołem nad oczami,
a ręsa, jak przedza z meszku rosnącego na
kwiecie czarnej róży, przysłania jej oko, uginając
i jakby chcąc sfrunąć przy każdym wiatru podmu-
chu. Figura ma wszystkie kształty piękności o
jakich nie marzył nawet Kanowa, zdaje się, że

mania nędznego życia posłuży; wszakże uderza-
jącym przykładem tej prawdy, jest nasza miaste-
czkowa ludność starozakonnych. Jakże byłby
pożytecznym i pożądanym zwrot jej do pracy
rękodzielniczej i rolniczej!

Praca wekslarza i bankiera, czyli że poprostu
powiem, handlującego pieniędzmi, bo pieniądz
tak jest towarem, jak każdy inny, o ile wspole-
czeństwie już do pewnego stopnia rozwiniętym,
jest ważną, pożyteczną, a do tego może i nie ła-
twą, bo nie materyalnego lecz umysłowego wysi-
lenia, potrzebującą, o tyle bardzo często zam-
ienia się w nieprodukcyjną i szkodliwą, gdy
brakiem konkurencyi pieniężnej, przechodzi
w rzemiosło lichwiarskie. Lecz w uwagach na-
szych, głównie mamy na celu pracę fizyczną, nie
będziemy więc rozwozić się nad tym przedmio-
tem, któryby nas zaprowadził na pole uwag nad
kredytem, lichwą i całym mechanizmem finan-
sowym. Podobnie wspomniemy tylko w krótko-
ści o najwyższym rodzaju pracy, to jest tej któ-
ra ma na celu piękne sztuki, literaturę, naukę,
umiejętności i ogłoszenie wielkich prawd moralnych
i religijnych. Są ekonomiści, którzy tę pracę nie
liczą do produkcyjnych, dla tego, że ona bezpo-
średnio nie przynosi korcy zboża, liczby owiec
lub bydła, albo surowego kłosa nie przerabia na
sprzęt do użytku i wygody służący. Lecz ona
pośrednio tyle przynosi korzyści, że ją do naj-
bardziej produkcyjnych liczyć można. Bezwa-
ptienia, ten kto w umyśle swoim wyobraził sobie
siłę i użycie pary, i pomysł swój w wykonanie
wprowadził, ten milion razy więcej pożytku
przyniósł społeczeństwu, niżeli go zrzęda, wszy-
scy razem najzamożniejsi rękodzielnicy. A cóż
dopiero mam powiedzieć o tych utworach umy-
słowej pracy, które rozgrzewają serce i podnoszą
ducha świętymi prawdami moralności i religii?

Był czas kiedy ekonomiści wszystko mierząc
cyrklem materyalizmu, kreśląc zasady ekonomii
społecznej, zupełnie usuwali z niej stronę moral-
ną człowieka, i uważali go jako machine. Jed-
nen z nich najobojętniej dowodził, że przelud-
nieniu i niedostatkowi jakiego obawiają się w
Anglii, Irlandyi, Hollandyi, zaradzi sama natu-
ra. Ci którzy nie mogą zarobić sobie na chleb,
wymrą z głodu, lub kraj opuszczą, a zmniejszy
się liczba zbytecznych rąk i równowaga przywró-
cona zostanie. Może tak twierdzić zimny samo-
lub, obojętny na cierpienia ludzkości. Lecz w
kim jakiegokolwiek żyje uczucie, czyliż bez zadrze-
nia nie spojrzysz albo nie pomyśli, ile to cierpień
ile bólów, nędzy, zbrodni nareście, kosztuje takie
przywrócenie owej ekonomicznej równowagi między
żądaniem a potrzebą pracy. Takż to będzie osta-
teczny cel rozwoju przemysłu handlu i bogactwa?
Czyliż ze zgroza i wstrętem nie czytamy opisów

nikt nie śmiałyby ująć jej rękami, że tylko oko i
oko nieskalane, godne jest na niej spoczywać, a
gdy westchnienie uniesie jej piersi, wtedy czło-
wiek chciałby wciągnąć go w siebie z oddechem
i nie dać mu w świat ulecieć. — Nóżka! o! ciotko!
nóżka, ja oszaleję jeżeli ją zechcę opisywać. —
Pańska, książęca! średniej długości, podbite wy-
sokie, a jest w niej taka elastyczność, że sto po-
zycyi przybrać może; — inaczey wyglądałaby
wsparta na taborecie, inaczey na kobiercu na mu-
rawie, inaczey wysunięta z pod fałdów balowej
sukni, inaczey po weselu, gdybym ją dotykał u-
sty, tulił w dłoniach...

— Oszalałeś na dobre.

— O! tak moja ciotko! na dobre oszalałem, na
dobre! bo ona będzie moim ideałem, bo ja tak
ją kocham jak kochałbym matkę, kochankę, ide-
ał, sławę, sztukę, tak jak wszystkie serca ludz-
kie! Na raz wzięte kochaćby mogły, bo jestem
jak łuczywo ze wszech stron objęte pożarem.

— No, to idźże spać bo już 11ta.

— Starość nie radość moja ciotko, czuje to,
zawołałem z litością, — ciotka zapomniała co to
jest miłość... o! przeżyć wiek swój i nie mieć na-
wet wspomnienia...

— Jakże miałam zapomnieć o miłości, kiedy
mąż mój żyje jeszcze i kocham go?

— Mąż, nasz wuj, poczciwy urzędnik, punktu-
alny jak zegar ratuszowy, chociaż cichszy od
niego gdy idzie po swojej drodze, on był idea-
łem ciotki, on! co nie wie co to jest być sławnym,
którego imię nie brzmiało ani w bulletynach, ani
nie jaśniało pod utworami poetycznymi, on idea-
łem!... biedna moja ciotko, jak żółw w skorupie
zmierzałaś ku starości i w przydeptanych panto-
flach przechodziłaś wiek swój po domu i jakaż
roskosz na starość?

Dalszy ciąg nastąpi

dzieciobójstwa w Chinach, wynikającego z prze- ludnienia i nędzy? A zarysy smutnego położenia w jakim zostaje proletaryt zachodu i wygłaszane myśli o przewrocie stosunków, które ciągle grożą zachodnim krajom, czyliż nie budzą głębokiego po- litowania, nie zatruwają swobodnego i wygodnego życia klasom bogatym, tą myślą, że tuż obok nich najdotkliwszy panuje niedostatek, niedola i roz- pacz?

W odrotnym stosunku, w tych krajach gdzie jest brak rąk do pracy, gdzie ostateczna nę- dza nie pobudza do niej, tam zaniedbanie i u- padek większych gospodarstw rolnych z takowego stanu rzeczy wynikającej jakże mocno obudza troskliwość powszechną.

Z Pragi Czeskiej.

— Profesor literatury polskiej w Pradze p. H. Suchecki, wykladał w pierwszym półroczu język polski porównawczo w okręgu indoeuropejskim (i w słowiańskim), tudzież kierunek rodzimo ro- mantyczny literatury polskiej. W drugim półro- czu rozbił język najdawniejszych plemników naszych, dowodząc porównawczo faktycznie w o- bec Czechów, że Polacy nie uczyli się od nich, ani czytać ani pisać, ani ich rzeczy nie tłumaczyli, jak tu mniemają. Owszem język najdawniejszych zabytków naszego tłumaczenia pisma s. okazał się być dawniejszym niż ich. Prócz tego, wykla- dał sanskryt z zastosowaniem do sławiańszczy- zny, a do polszczyzny najbliższej, aby i z tego sta- nowiska stawić nasz język w obec obcych za granicą. Na kurs następujący zapowiedział prócz języka, z literatury dzieje historyjografii naszej, a osobno estetyczne rozbiory najnowszej poezji polskiej. Obecnie pracuje w zakresie nau- ki języków porównawczej.

Rozmaitości.

W książce niedawno wydanej w Londynie, znajdujemy ciekawe szczegóły o starych sukniach, sprzedanych na tan- detę w Paryżu. Ubiór eleganta, stroje lwicy, które jaśniały w lasku Bulońskim i w teatrach, będą za morzami znów jaśnieć i zachwycać.

Proste mieszczańskie ubrania, znajdują obdyt w Stanach Zjednoczonych, gdzie wychodzą europejscy z pośpie- chem je kupują jako zabytek Europy, którą opuścili na zawsze. Na mundury i szlify jest targ korzystny w Ameryce południowej wzdłuż zatoki meksykańskiej. Na stare kapelu- sze jest wielki obdyt w Haiti. Murzyni niezmiernie są dumni, jeżeli mogą swoją wełniastą głowę okryć kapelu- szem europejskim, a zwłaszcza białym. Brudne rękawiczki oczyszczone, wysyłają do Jamajki i wysp Filipińskich. Tym to sposobem, znaczny handel prowadzą tandeciarze paryscy odnowieniami sukniemi. Nawet na stare trzewiki atlasowe i buciki damskie, znajdują się amatorki.

— W poprzedzających numerach Kroniki, donieśliśmy o dwóch balonach zbudowanych w Stanach-Zjednoczonych. Jeden zaniósł dwóch arenautów w pustynie Kanady, gdzie zaledwie nie umarli z głodu i znużenia, a balon poszarpa- ny został na sztuki. Drugi balon olbrzymiej wielkości ma być użyty do żeglugi przez Ocean Atlantycki. Otóż więc ten balon przywieziono do Nowego-Yorku i zaczynają go napełniać gazem. Właściciel nie odstępuje od swego zu- chwałego przedsięwzięcia. Znalazło się siedmiu ludzi od- ważnych, którzy chcą opuścić się z nim razem. (I. B.)

Główna Kassa Oszczędności.

W tygodniu upłynionym od dnia 1 (13) listo- pada r. b. włącznie wydano książeczek nowych 76 na które tudzież na dawniejsze w 464 wnio- skach złożono rs. 7948 k. 95. Na żądanie 189 u- czestnikom wypłacono (prócz procentu za rok bieżący rs. 64 k. 87), rs. 8463 k. 24 1/2 i umo- rzono książeczek oszczędności 54. Przeto ucze- stników 14757, posiada kapitał rs. 769,426 k. 2 1/2. Naczelnik Kożuchowski.—Buchalter Krauze.

Wiadomości bibliograficzne.

Nakładem księgarni Józefa Zawadzkiego w Wilnie, wyszedł w Lipsku i jest do nabycia w Warszawie w Skła- dzie głównym dla Królestwa Polskiego w Księgarni i Skła- dzie Nut muzycznych Michała Glücksberga, przy ulicy Krakowskie-przedmieście w domu Grodzickiego Nr. 9 (411), Szósty Śpiewnik domowy Stanisława Moniuszki, zawie- rający Ballady i Poezje Adama Mickiewicza z portretem teoż przez Houlliona, cena egzemplarza rs. 5. Wysły ró- wnież pojedyncze Nra z tegoż śpiewnika, a mianowicie: Powrót taty ballada, cena kop. 90. Rybka ballada rs. 1

kop. 35. Pieśń z wieży kop. 90. Czaty ballada kop. 90. Do Niemna sonet kop. 50. Sen-pieszczotka kop. 52 1/2. Pieśń do Wili kop. 52 1/2. Wszystkie te kompozycje znaj- dują się również do nabycia we wszystkich znaczniejszych Składach Nut muzycznych w Warszawie, na prowincyi u S. Arzta w Lublinie, H. Hurtig w Kaliszu, L. Mozdzeńskiego w Kielcach i B. Stablewskiego w Płocku.

Nakładem księgarni Józefa Zawadzkiego w Wilnie, wyszły w Lipsku i są do nabycia w Warszawie w księgarni i Składzie Nut muzycznych Michała Glücksberga, przy ulicy Krakowskie-Przedmieście w domu Grodzickiego, Nr 9 (411), następujące kompozycje muzyczne: Duetino z ope- ry Jawnuta (z czwartego śpiewnika domowego) muzyka Moniuszki, cena exempl. kop. 75. Moje bogactwo piosnka śpiewana w operetce Jawnuta, muzyka St. Moniuszki k. 15, kompozycje te znajdują się również do nabycia we wszyst- kich innych Składach Nut muzycznych; na prowincyi u S. Arzta w Lublinie, H. Hurtig w Kaliszu, L. Mozdzeńskiego w Kielcach i B. Stablewskiego w Płocku.

Nakładem Zakładu Litograficznego A. PECQ & Comp, opuścił prasę w tych dniach Kalendarzyk kieszonkowy, drukowany na białym papierze, zważając na małość formatu nadzwyczaj czytelnie drukowany.

Cena egzemplarza tylko kop. 3.

NB. Każdy kupujący Kalendarz ścienny chromolitograe fowany Pecq'a, lub coś kolwiekbaż innego w jego sklep- dostaje kalendarz bezpłatnie. Ulica Miodowa Nr. 482

OGŁOSZENIA
ZAKŁAD
ARTYSTYCZNO-LITOGRAFICZNY
A. PECQ & COMP.
Ucznia Lemerciera w Paryżu,
W WARSZAWIE,
Ulica Miodowa, Nr 482(4),

wykonywa portrety z natury, krajobrazy, rysunki archite- ktoniczne, ornamenta, kopie z obrazów we wszystkich ro- dzajach, chromolitografie, mapy, cyrkularze, rachunki, re- jestra gospodarskie, adressa, blankiety, nuty, wexle, oraz Bilety wizytowe litografowane i wytłaczane, od rs. 1 do rs. 1 kop. 50 za sto sztuk; oraz Papier listowy z wido- kami miasta Warszawy chromolitografowanemi, to jest głó- wniejsze punkta miasta, których będzie 24; cena arkusza kop. 5.

Wychodzi także dzieło pod tytułem: Królowie Polscy, zeszytów będzie 14; cena każdego zeszytu, zawierającego w sobie 3 portrety, z tekstem polskim i francuzkim Juliana Bartoszewicza, rs. 1 k. 50. Także: Biskupi i Arcybiskupi Polscy z tekstem, zeszytów będzie 22; cena każdego ze- szytu rs. 1. Album Lubelskie z tekstem, oraz Sceny życia Napoleona Dębickiego z tekstem. Cena każdej części składającej się z 3ch arkuszy złp. 5, zaś jednego arkusza złp. 2.

KSIĘGARNIA
SKŁAD NUT I PAPIERU
Maurycego Orgelbranda w Wilnie.

Utrzymuje ciągle znaczne zapasy tak krajowych jak zagranicznych dzieł w różnych językach i we wszystkich gałęziach, liczny dobór Nut Mapp Atlasów i globusów jeograficznych; przyjmuje prenumeratę na pisma perjo- dyczne, żurnale mód krajowe i zagraniczne i na żada- nie wszelkie zapisy uskutecznia w krótkim czasie. Rozga- lęzione stosunki handlowe, zaopatrują często powyższy zakład we wszystkie nowości literackie i muzyczne, wnet po ogłoszeniu ich przez wydawców i niezwłocznie takowych dostarczać obowiązują się, po cenach najprzystępniejszych książki krajowe po cenach miejscowych, zagraniczne po takichże, z doliczeniem kosztów transportu, Nuty zaś bez wyjątku czy w kraju czy za granicą wydawane, po cenach miejscowych różniących się od Wileńskich od 20—25 k. na każdym rublu. Drukowane katalogi książek i nut znaj- dujących się w powyższym zakładzie, przesyłają się bez- płatnie do miejsc wskazanych. W miarę przybywania no- wości, dodatki katalogów ukazują się. Zapisujący z pro- wincyi książek na rs. 10 albo nut na rs. 5 kosztów prze- syłki nie ponoszą; przy znaczniejszych partjach korzy- stniejsze warunki. Na miejscu, kupujący w mniejszych partjach, zyskują odstępstwa kosztom pocztowym wyró- wnywające, a przy większych partjach tak jak zwykle ko- rzystniejsze warunki. Posiadający rzadkości bibliografic- zne szczególnie z XVI i XVII wieku, a życzący takowe zbyć lub na inne dzieła zamienić, proszeni są o wiadomość

i ceny, jako też o ściśle objaśnienie, w jakim stanie są dzieła do zbycia. Poszukującym rzadkości, księgarnia ofi- aruje pośrednictwo. Dla wygody korespondentów swoich taż księgarnia stale utrzymuje zapasy Strun prawdziwie włoskich, Kalafonii paryzkiej, Papieru biurowego i listo- wego od najwykwintniejszych gatunków angielskich i fran- cuzkich do zwyczajnego na codzienny użytek. Posiada nad- to Maszynę do suchych (en relief) odcisków Biletów Wizytowych, liter początkowych i całych imion na papie- rze listowym i w tym celu zamówienia przyjmuje.

Z biwa Nauczycieli i Nauczycielek ulica Krakowskie- Przedmieście Nr. 435 wprost Dobroczyńności na 1-em piętrze.

Obecnie oczekują na miejsca w Królestwie lub Cesar- stwie zdarzyć się mogące. Osoby wykwalifikowane i w zu- pełności oddane zawodowi Nauczycielskiemu a mianowicie Polki posiadające prócz nauk klasycznych obce języki jak- ko to: francuzki, niemiecki i muzykę. Osoby wyłączenie ta- lentem poświęcające się; muzyce; śpiewu i rysunkom, nau- czycielki niższego stopnia, przeznaczone jedynie do pier- wszych początków, jak również nauczyciele Polacy posia- dający patenta z ukończonych nauk i chlubne rekomenda- cye z odbytej praktyki, a którzy to prócz nauk szkolnych posiadają języki francuzki lub niemiecki. Niemki bony- osoby do towarzystwa i matkowania.

Helena Nowolecka.

Cukrownie i Gorzelnie. Stustopniowe probierz- rządowe, Systemu, Tralles, Magier, Hess, Rychter, oraz Ciepłomierze, Aerometra, podług Szatena, Ballinga, Kon- trolerki Piva, Wódek i Barometra w znacznym doborze po cenach stałych umiarkowanych znajdują się w Zakładzie Optyczno-Mechanicznym.

Okulary i Konserwy. Ochroniające osłabiony wzrok od- rażającego światła, szkodliwych wiewów ziemi, pyłu, uła- twiające przy pracy, do rozpoznawania przedmiotów z dala- w znacznym doborze podług najnowszej metody okulistycznej- optycznej przysposobił Instytut Optyczno-Mechaniczny.

J. Pika O. m. W. ulica Miodowa Nr. 497.

— Poszyt Iszy Zbioru przepisów dotyczących uregu- lowania stosunków włościan, osiedlonych w dobrach pry- watnych w Królestwie Polskiem, wyszedł z druku i jest do nabycia u p. A. Siedlewskiego, mieszkającego przy ulicy Leszno, wprost kościoła XX. Karmelitów Nr. 720 w dziedzińcu na 1 piętrze. Cena poszytu Igo wraz z bi- letem na poszyt IIgi; rs. 1.

KURS GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.
Dnia 3 (15) Listopada 1859 r.

	żądano		płacono	
	Rs.	kop.	Rs.	kop.
Monety.				
Pół imperyały Rossyjskie	—	—	5	60
Dukaty holenderskie	—	—	—	—
Papiery.				
Oblig. Skarb. za rs. (oprócz kup. Bilety Skarbu Królest. Polskiego. Listy Zastawne białe III. Okre- su (prócz kuponu) za rs. 15. Obligacye Częstkowe na 500 zł. (oprócz kuponu)	92	16	—	—
Cert. Banku na Obl. Cz. lit. A. na 300 zł.	—	—	—	—
Cert. Banku lit. B. na 200 zł. bez proc.	—	—	—	—
Cert Banku na Obl. lit B. na 200 zł. procentowe	—	—	—	—
Dowody Kom. Cent. Likwid. na 100 zł.	—	—	—	—
Nowa Rossyjska pożyczka z roku oprócz kuponu.	—	—	—	—
» » » z r. 1855	—	—	—	—
Weksle.				
Berlin. . . . . 100 Tal. 2 M.	104	10	—	—
» . . . . . 100 Tal. k. t.	—	—	—	—
Gdańsk. . . . . 100 Tal. 2 M.	—	—	—	—
» . . . . . 100 Tal. k. t.	—	—	—	—
Hamburg . . . . . 300 Bmk. 2 M.	156	90	—	—
Londyn . . . . . 1 Ft. St. 3 M.	6	90	6	88
Moskwa. . . . . 100 Rsr. k. t.	99	—	—	—
Petersburg. . . . . 100 Rsr. 1 M.	99	33	—	—
» . . . . . 100 Rsr. k. t.	—	—	—	—
Paryż . . . . . 300 Fran. 2 M.	82	95	—	—
» . . . . . 300 Fran. 1 M.	—	—	—	—
Wiedeń . . . . . 150 Zł. R. 2 M.	83	70	—	—
Wrocław . . . . . 100 Talar. 2 M.	—	—	—	—

Wartość kuponu bieżącego od Obl. Skarb. Rs. — k. 50 od Listów Zastawnych k. 23 3/4 od Nowej Rossyjskiej pożyczki Rs. — k. —

TEATR WIELKI. Jutro Asmodea panna Bog- danow przedstawi rolę Asmodei.